

GROZDANA FRANOV-ŽIVKOVIĆ – DRAGAN NIMAC – KATARINA
DUPLANČIĆ

KOLAN

GLAGOLJAŠKO PUČKO CRKVENO PJEVANJE
U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Hrvatska kulturna udruga Pjevana baština
Institut za etnologiju i folkloristiku
Hrvatsko katoličko sveučilište
Zagreb, 2018.

KOLAN – GLAGOLJAŠKO PUČKO CRKVENO PJEVANJE U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI
KOLAN - GLAGOLITIC FOLK CHURCH CHANTING IN THE ARCHDIOCESE OF ZADAR

Izdavač / <i>Publisher</i>	Hrvatska kulturna udruga Pjevana baština, Zagreb Institut za etnologiju i folkloristiku, Biblioteka Iz Arhiva, Zagreb Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb
Za izdavača / <i>For publisher</i>	dr. sc. Dragan Nimac dr. sc. Ines Prica prof. dr. sc. Željko Tanjić
Glavni i odgovorni urednik / <i>Editor in chief</i>	dr. sc. Dragan Nimac
Uredništvo serije „Glagoljaško pučko crkveno pjevanje” <i>Editorial Board of the Series „Glagolitic Folk Liturgical Chant”</i>	dr. sc. Dragan Nimac, dr. sc. Joško Čaleta,
Recenzenti	prof. dr.sc. Ivica Vigato, doc. dr.sc. Ivan Balabanić
Transkripcija notnih zapisa <i>Author of the Music Transcriptions</i>	dr. sc. Joško Čaleta
Fotografije / <i>Photographs:</i> Ante Zubović, Dragan Nimac, Šime Strikoman, Arhiva Općine Kolan, Arhiva Župnog ureda u Kolanu, Iz monografije Kolan-Prošlost i sadašnjost	
Grafičko oblikovanje / <i>Graphic Design:</i>	Igor Krstičević
Prijevod / <i>Translated by:</i>	Krešimir Vunić
Lektura	Mirta Pavić, mag. croat. et comm
Urednici CD-a / <i>CD Music Editor:</i>	dr. sc. Joško Čaleta, dr. sc. Dragan Nimac
Urednici DVD-a / <i>DVD Editor:</i>	dr. sc. Dragan Nimac
Mastering CD-a:	Vito Gospodnetić, Samofix d.o.o.
Mastering DVD-a:	Luka Klapan
Tisak / <i>Print:</i>	Grafika Markulin; Kvark

ISBN : 978-953-7528-10-2 (HKU Pjevana baština), 978-953-8089-35-0 (IEF), 978-953-8014-18-5 (Katoličko sveučilište)

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001001861

Zagreb, 2018.

© Sva prava pridržana

UVOD

Multimedij „Kolan – Glagoljaško pučko crkveno pjevanje u Zadarskoj nadbiskupiji” jedanaesti je u nizu projekata Hrvatske kulturne udruge Pjevana baština. Sadrži monografiju o povijesti i crkvenom pjevanju u Kolanu, dva nosača zvuka (CD) sa 63 stavka glagoljaških pučkih crkvenih liturgijskih i paraliturgijskih napjeva iz Kolana, te nosač slike i zvuka (DVD) s dokumentarnim filmovima o mjestu i župi Kolan. Ovo je naš četvrti multimedij posvećen glagoljanju po župama Zadarske nadbiskupije. On predstavlja stoljetnu glazbenu tradiciju koju su generacije kolanjskih pjevača prenosile sve do današnjih dana.

Sadržaj monografije otvara se nadbiskupovim uvodom, zatim slijede povijesni prikaz o mjestu i župi (crkvama), glagoljaškoj baštini, glagoljašu don Ivanu Oštariću, o glazbenim karakteristikama glagoljaškoga pučkog crkvenog pjevanja u Kolanu. Bogatstvo monografije svakako je i notna transkripcija (Čaleta), kao i brojne fotografije koje živopisno uprizoruju kolanjsku kulturnu baštinu. Sažetak na engleskom omogućuje da ova vrijedna hrvatska baština bude dostupna svim znatiželjnicima diljem svijeta.

Posebnu vrijednost ovoga multimedija čine tonski zapisi cjelokupnoga repertoara što ga današnji pučki crkveni pjevači još uvijek prakticiraju ili su ga, po sjećanju svojih starijih članova, mogli obnoviti i za ovu prigodu otpjevati. U monografiji navodimo popis svih pjevača i sudionika u snimanju. Dokumentarni filmovi o Kolanu, uz monografiju, vizualno svjedoče o sačuvanim običajima i tradicijskom pjevanju u Kolanu.

Naslovna stranica monografije svojstvena je svim izdanjima vezanima za župe Zadarske nadbiskupije, s istim dizajnom na kojem se ističe tlocrt crkve Sv. Križa u Ninu i simbol crkve sv. Donata u Zadru, dok je motiv svojstven pojedinoj župi smješten u tlocrt crkve Sv. Križa. Konkretno, ovdje je to motiv župne crkve sv. Luke u Kolanu.

Na nosaču zvuka (CD) donosimo i osam tonskih snimaka koje je snimio akademik Jerko Bezić 1960-ih godina u Kolanu. Tako smo i na jedan simboličan način iskazali pok. akademiku zahvalnost za njegov velik dopri-

nos u očuvanju i istraživanju ove vrijedne nematerijalne hrvatske baštine.

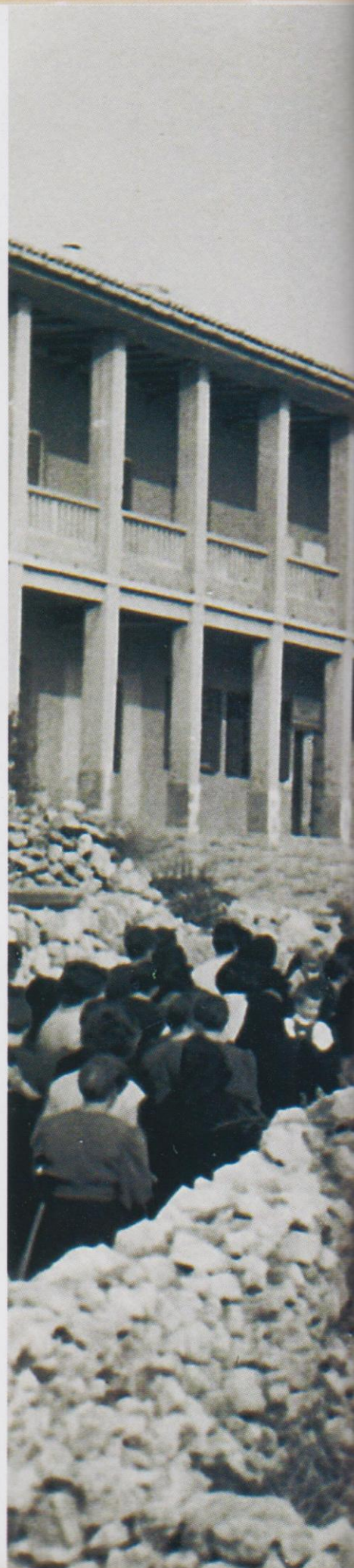
Kroz podršku zadarskoga nadbiskupa mons. Želimira Puljića i njegove popratne riječi u ovoj monografiji uprisutnjuju se svi nadbiskupi, župnici, svećenici i redovnici Zadarske nadbiskupije, uključujući i župnike i domaće sinove iz Kolana koji su tijekom tisućljetne povijesti gajili i podržavali glagoljanje. Ona je i svjedočanstvo na koji se način Crkva na ovim prostorima odnosi prema svekolikoj kulturnoj baštini.

Za pomoć u ostvarenju ovoga multimedija zahvaljujemo ponajprije pučkim pjevačima iz Kolana, zatim najbližim suradnicima, autorima i izdavačima, župniku Kolana o. Josipu Galiću, kao i sponzorima koje smo naveli poimence u ovoj monografiji, ističući Općinu Kolan, te svima onima koji su na bilo koji način bili uključeni u projekt, poput Vjenceslava Oštarića, Dubravka Pernjaka, Emila Oštarića, Ive Oštarića i Marina Balabanića.

Danas, u vremenu globalizacije, treba biti svjestan vrijednosti vlastitoga identiteta, osobito na području kulture. Nadamo se da će upravo ovakvi multimediji biti prilog, ne samo povijesnom, glazbenom i kulturološkom istraživanju glagoljaške pjevanе baštine, njezinoj dokumentiranosti, osvjetljavanju, vrednovanju i prezentiranju, nego nadasve prilog i poticaj njezinom „održavanju na životu“.

Naš je rad svjedočanstvo našega vremena, naš odnos prema vjerskim, kulturnim i nacionalnim vrijednostima, ali ono je i zahvala svima onima koji su kroz stoljeća gajili i čuvali glagoljaško pučko crkveno pjevanje u Kolanu. Bit će nam zadovoljstvo ako ova kulturna baština, a samim time i ovaj multimedij, postanu svojevrsni kulturni brend, ili još bolje rečeno, dostojni promicatelji kulturnoga i vjerskog identiteta Kolana.

Urednik

SADRŽAJ

UVOD.....	5
PROSLOV NADBISKUPA ZADARSKOG.....	11
1. KOLAN – MALO MJESTO DUGE POVIJESTI.....	15
2. SAKRALNA BAŠTINA I VJERSKI ŽIVOT KOLANA.....	29
3. GLAGOLJAŠKA BAŠTINA KOLANA.....	41
3.1. Glagoljaštvo.....	42
3.2. Kolanjska glagoljaška tradicija.....	46
3.3. Glagoljaš don Ivan Oštarić i njegove zbirke propovijedi.....	52
4. GLAGOLJAŠKO PUČKO CRKVENO PJEVANJE U KOLANU.....	65
4.1. Karakteristike pučkog crkvenog pjevanja u Kolanu.....	65
4.2. Repertoar pučkog crkvenog pjevanja snimljenog 2012. godine.....	68
5. THE GLAGOLITIC CHANT OF THE PARISH OF KOLAN.....	77
5.1. The Glagolitic heritage in general.....	77
5.2. Kolan and its history.....	83

POPIS PJEVAČA.....98

NOTNA TRANSKRIPCIJA

Poslan bi anđel Gabrijel.....104
 Ja se kajem.....105
 Slava, čast i hvala ti.....106
 Dan Večere.....107
 Puče moj.....108

IZVORI I LITERATURA 112

POPIS SPONZORA.....116

SADRŽAJ.....118

POPIS SNIMAKA GLAGOLJAŠKOG PUČKOG CRKVENOG
 PJEVANJA U KOLANU NA NOSAČU ZVUKA.....122